A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2011. július 21.*

A C-21/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Fővárosi Bíróság (Magyarország) a Bírósághoz 2010. január 13-án érkezett, 2009. szeptember 28-i határozatával terjesztett elő az előtte

Nagy Károly

és

a **Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: K. Lenaerts tanácselnök, D. Šváby, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (előadó) és J. Malenovský bírák,

* Az eljárás nyelve: magyar.

főtanácsnok: J. Mazák,
hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– Nagy K. saját maga képviseletében,

– a magyar kormány képviseletében Fehér M. Z., Tóth Zs. és Szíjjártó K., meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében G. von Rintelen és Sipos A., meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2011. március 24-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2003. szeptember 29-i 1783/2003/EK tanácsi rendelettel (HL L 270., 70. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 40. kötet, 338. o.) módosított, az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalapból

(EMOGA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról, valamint egyes rendeletek módosításáról, illetve hatályon kívül helyezéséről szóló, 1999. május 17-i 1257/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 160., 80. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 25. kötet, 391. o.; a továbbiakban: 1257/1999 rendelet) 22. cikkének, valamint az 1257/1999 rendelet alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 817/2004/EK bizottsági rendelet (HL L 153., 30. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 46. kötet, 87. o.) 68. cikkének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet Nagy K. mezőgazdasági termelő és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) között, az annak tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, hogy az agrár-környezetgazdálkodási támogatás iránti kérelmének benyújtásakor általa szolgáltatott adatok ellenőrzését követően az MVH elutasította e támogatás nyújtását.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 Az 1257/1999 rendelet „Agrár-környezetvédelem és az állatok kímélete” című VI. fejezetében szereplő 22. cikk ekképp rendelkezik:

„A környezet védelmét, a természeti környezet megőrzését és az állatok kíméletének javítását szolgáló mezőgazdasági módszerekhez (agrár-környezetvédelem) nyújtott támogatás hozzájárul a Közösség mezőgazdasági és környezetvédelmi célkitűzéseinek eléréséhez [helyesen: A környezet védelmét, a természeti környezet megőrzését (agrár-környezetgazdálkodás) és az állatok kíméletének javítását szolgáló mezőgazdasági termelési módszerekhez nyújtott támogatás hozzájárul a Közösség mezőgazdasági, környezetvédelmi és a haszonállatok kíméletére irányuló célkitűzéseinek eléréséhez].

Az ilyen támogatás elősegíti:

[...]

b) a gazdálkodás környezetbarát módon történő külterjessé tételét, és az alacsony intenzitású legeltetési rendszerek keretében történő gazdálkodást,

c) a veszélyeztetett, nagy természeti értéket képviselő, művelés alatt álló területek megóvását,

[...]"

4 E rendelet 37. cikke (4) bekezdésének szövege így hangzik:

„A tagállamok a közösségi vidékfejlesztési támogatások megadását további vagy szigorúbb feltételekhez köthetik, azzal a feltétellel, hogy az ilyen feltételek összhangban vannak az e rendeletben megállapított célkitűzésekkel és követelményekkel."

5 Az 1257/1999 rendelet alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. február 26-i 445/2002/EK bizottsági rendelet (HL L 74., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 35. kötet, 269. o.) 58. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy a földterületeket és az állatokat az egyes közösségi támogatási programokra vonatkozó integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer létrehozásáról szóló, 1992. november 27-i 3508/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 355., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 13. kötet, 223. o.) 4. és 5. cikkének megfelelően kell azonosítani.

6 Az 1997. április 21-i 820/97 tanácsi rendelettel (HL L 117., 1. o.) módosított 3508/92 rendelet (a továbbiakban: 3508/92 rendelet) 5. cikke ekképp rendelkezik:

„A haszonállatok azonosítási és nyilvántartási rendszerét, melyet az e rendelettel szabályozott támogatás odaítélésekor szükséges figyelembe venni, a[z állatok azonosításáról és nyilvántartásáról szóló, 1992. november 27-i] 92/102/EGK [tanácsi] irányelv [(HL L 355., 32. o.; magyar nyelvkülönkiadás 3. fejezet 13. kötet 232. o.)] 4., 5., 6. és 8. cikkével, valamint a 820/97/EK rendelettel összhangban kell létrehozni."

7 A 817/2004 rendelet (38) preambulumbekezdése értelmében:

„Az adminisztratív szabályoknak lehetővé kell tenniük a jobb adminisztrációt, felügyeletet, és a vidékfejlesztési támogatás jobb ellenőrzését. Az egyszerűség érdekében, a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a gazdálkodók részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról[, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendelet módosításáról] szóló, 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet [HL L 270., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 40. kötet, 269. o.] II. címének IV. fejezetében előírt integrált igazgatási és ellenőrzési rendszert [a továbbiakban: integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer] – amelyre a részletes végrehajtó szabályokat a [3508/92/EGK tanácsi rendelettel az egyes közösségi támogatási intézkedésekre vonatkozóan létrehozott egységes igazgatási és ellenőrzési rendszer részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló, 2001. december 11-i] 2419/2001/EK bizottsági rendelet [HL L 327., 11. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 34. kötet, 308. o.] határozza meg – amikor csak lehet, alkalmazni kell."

8 A 817/2004 rendelet 66. cikkének (1) és (4) bekezdése kimondja:

„(1) A 2419/2001/EK rendelet 6. cikke szerinti támogatási kérelmektől függetlenül benyújtott, területalapú, illetve állatlétszámon alapuló vidékfejlesztési támogatás iránti kérelmekben fel kell tüntetni mindazokat a mezőgazdasági üzemhez tartozó területeket és állatokat, amelyek a kérdéses intézkedés keretében benyújtott kérelem elbírálása szempontjából jelentőséghez jutnak, beleértve azokat is, amelyek vonatkozásában nem kértek támogatást.

[...]

(4) A földterületeket és az állatokat az 1782/2003/EK rendelet 18. és 20. cikkének megfelelően kell meghatározni [helyesen: azonosítani].”

9 A 817/2004 rendelet 67. cikke előírja:

„(1) A programban való részvételre irányuló kezdeti kérelmeket és a későbbi kifizetés iránti kérelmeket oly módon kell ellenőrizni, amely biztosítja a támogatás feltételeinek való megfelelés hatékony ellenőrzését.

A tagállamok meghatározzák az egyes támogatási intézkedések vizsgálatára alkalmas módszereket és eszközöket, valamint az ellenőrzések által érintett személyeket.

A tagállamok szükség szerint igénybe veszik az […] integrált igazgatási és ellenőrzési rendszert.

[…]”

10 A 817/2004 rendelet 68. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az adminisztratív ellenőrzés teljes körű, és többek között szükség szerint az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszerből származó adatokkal végzett keresztellenőrzéseket is magában foglal. A keresztellenőrzés a jogtalan támogatás-kifizetések elkerülése érdekében a támogatási intézkedés által érintett parcellákra és állatállományra irányul. A hosszú távú kötelezettségvállalásoknak való megfelelést szintén ellenőrizni kell.”

11 Az 1782/2003 rendelet 17. cikkének megfelelően minden tagállam létrehoz egy integrált igazgatási és ellenőrzési rendszert.

12 Az 1782/2003 rendelet 18. cikke a következőképpen szól:

„(1) Az integrált [igazgatási és ellenőrzési] rendszer a következő elemekből áll:

a) számítógépes adatbázis;

b) a mezőgazdasági parcellák azonosítására szolgáló rendszer;

c) a 21. cikkben említett, a támogatási jogosultságok azonosítására és nyilvántartására szolgáló rendszer;

d) támogatási kérelmek,

e) integrált ellenőrzési rendszer;

f) a támogatás iránti kérelmet benyújtó egyes mezőgazdasági termelők személyazonosságának nyilvántartására szolgáló egységes rendszer.

(2) A 67., a 68., a 69., a 70. és a 71. cikk alkalmazása esetén az integrált [igazgatási és ellenőrzési] rendszer a 92/102/EGK irányelv […] és [a szarvasmarhák azonosítási és nyilvántartási rendszerének létrehozásáról, továbbá a marhahús és marhahústermékek címkézéséről, valamint a 820/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2000. július 17-i] 1760/2000/EK [európai parlamenti és tanácsi] rendelet [(HL L 204., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 30. kötet, 248. o.)] alapján az állatok azonosítására és nyilvántartására létrehozott rendszert is magában foglalja."

13 Az 1782/2003 rendelet 20. cikke meghatározza a mezőgazdasági parcellák azonosítására szolgáló rendszert.

14 Az 1782/2003 rendelet által előírt kölcsönös megfeleltetés, moduláció, valamint integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2004. április 21-i 796/2004/EK bizottsági rendelet (HL L 141., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 44. kötet, 243. o.) 16. cikke (3) bekezdésének második albekezdése előírja:

„A tagállamok különösen olyan eljárásokat vezethetnek be, amelyek révén a szarvasmarhafélékre vonatkozó számítógépes adatbázisban tárolt adatokat a támogatási

kérelem céljából fel lehet használni, feltéve hogy a szarvasmarhafélékre vonatkozó számítógépes adatbázis a biztonság és alkalmazás tekintetében rendelkezik az érintett támogatási rendszerek megfelelő működtetéséhez szükséges színvonallal. Az ilyen eljárások állhatnak egy olyan rendszerből, amely szerint a mezőgazdasági termelő támogatás iránti kérelmet nyújthat be az összes olyan állat tekintetében, amelyek a tagállam által meghatározandó időpontban a szarvasmarhafélékre vonatkozó számítógépes adatbázisban szereplő adatok alapján támogatásra jogosultak. Ebben az esetben a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy:

a) a szóban forgó támogatási rendszerre alkalmazandó rendelkezésekkel összhangban a vonatkozó birtokon tartási időszakok kezdő- és zárónapja egyértelműen meghatározott és ismert legyen a mezőgazdasági termelő előtt;

b) a mezőgazdasági termelő tudatában legyen annak, hogy a szarvasmarhafélék azonosítására és nyilvántartására szolgáló rendszerben nem megfelelően azonosított vagy nyilvántartott állat az 59. cikk értelmében szabálytalannak talált állatnak minősül.

[...]"

15 Az 1760/2000 rendelet 5. cikke értelmében a tagállamok illetékes [helyesen: hatáskörrel rendelkező] hatóságai számítógépes adatbázist állítanak fel a szarvasmarhafélék és a sertések Közösségen belüli kereskedelmét érintő állat egészségügyi problémákról szóló, 1964. június 26-i 64/432/EGK tanácsi irányelv (HL 1964. 121., 1977. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 1. kötet, 13. o.; helyesbítés: magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 34. kötet, 482. o.) 14. és 18. cikkének megfelelően.

A nemzeti szabályozás

16 A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Orientációs és [Garanciaalap] Garancia Részlege társfinanszírozásában megvalósuló agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevételének részletes szabályairól szóló 150/2004. földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszteri rendelet (*Magyar Közlöny*, 2004/116. szám, a továbbiakban: 150/2004 miniszteri rendelet) 5. §-a előírja, hogy a gyepgazdálkodásra irányuló agrár-környezetgazdálkodási célprogramokhoz támogatás nyújtható.

17 E miniszteri rendelet 32. §-ának (2) bekezdése meghatározza az érintett támogatás igénybevételének jogosultsági feltételeit, amelyek előírják az érintett mezőgazdasági termelő számára, hogy egyfelől az e rendelkezésben meghatározott, egyes Érzékeny Természeti Területeken legalább egy hektár gyeppel, másfelől e gyep hasznosításához legalább 0,2 állategység/hektár állatállománnyal rendelkezzen.

18 A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Orientációs és [Garanciaalap] Garancia Részlege társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 131/2004. földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszteri rendelet (*Magyar Közlöny*, 2004/127. szám) 16. §-a a következőképpen szól:

„A kérelemben foglaltak ellenőrzésére a [817/2004] rendelet 66–70. cikkében foglaltak szerint kerül sor."

19 A szarvasmarhafélék egyedeinek egységes azonosítására és nyilvántartására szolgáló magyar rendszert (Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer, a továbbiakban: ENAR) a szarvasmarha-fajok egyedeinek jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási

és Azonosítási Rendszeréről szóló 99/2002. földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszteri rendelet (*Magyar Közlöny*, 2002/135. szám) 2. §-a a szarvasmarha-fajok egyedeinek olyan azonosítási és nyilvántartási rendszereként határozza meg, ami kapcsolódik a tenyészetek nyilvántartásához, biztosítja az állatok nyomon követését, továbbá alapját képezi az érintett szakterületek (állategészségügy, állattenyésztés, piacszabályozás stb.) nyilvántartási rendszerének.

20 E rendelet 3. §-a előírja, hogy a szarvasmarha egyedek jelölése és nyilvántartása céljából a szarvasmarhákat az országos adatbázisban nyilvántartásba kell venni.

21 Az említett rendelet 19. §-a kifejti, hogy az állattartó köteles a tenyészet, illetve a tartott állatok pontos és szakszerű nyilvántartásba vételét elősegíteni.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

22 2004. november 26-án Nagy K. ötéves időszakra vonatkozóan agrár-környezetgazdálkodási támogatás iránti kérelmet nyújtott be az MVH-hoz.

23 Ennek a támogatásnak, amelyet a gyepgazdálkodási célprogram keretében vezettek be, a 150/2004 miniszteri rendelet 32. §-ának (2) bekezdése értelmében az a feltétele, hogy a gyep hasznosításához legalább 0,2 állategység/hektár állatállománnyal kell rendelkezni.

24 A támogatási kérelmében Nagy K. azt állította, hogy tizenkét darab szarvasmarhája van, és 2005. augusztus 10-én kifizették számára a 2004–2005-ös, illetve 2006. október 6-án a 2005–2006-os gazdasági évre vonatkozó támogatást.

25 A 2006. október 18-án lefolytatott helyszíni ellenőrzés, valamint a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában fennálló helyzetre vonatkozóan az ENAR-nyilvántartással végzett keresztellenőrzés alapján azonban megállapításra került, hogy az e kérelemben feltüntetett tizenkét darab szarvasmarha nem szerepelt a nyilvántartásban ez utóbbi benyújtásának időpontjában.

26 2006. december 15-i határozatában az MVH megállapította, hogy Nagy K. nem teljesítette a vitatott támogatás igénybevételének a 150/2004 miniszteri rendelet 32. §-ának (2) bekezdésében megállapított jogosultsági feltételeit, mivel a lefolytatott ellenőrzések nem igazolták a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában megjelölt állatlétszámot. Ennek eredményeképpen az MVH kizárta Nagy K.-t az ötéves időszakra vonatkozó agrár-környezetgazdálkodási támogatásból, és a már kifizetett, összesen 5230 euró visszafizetésére kötelezte.

27 Nagy K. e határozat ellen fellebbezést nyújtott be a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumhoz, amely 2007. augusztus 10-i határozatával a 150/2004 miniszteri rendelet 32. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta az említett határozatot.

28 Nagy K. a Fővárosi Bíróság előtt megtámadta e minisztérium határozatát, azt állítva, hogy a támogatási kérelem benyújtásakor rendelkezett az e rendelkezésben előírt számú állattal, azonban nem volt tudomása az ENAR-ról, és nem tudott arról, hogy a vitatott támogatás igénybevétele az érintett állatok e rendszerben való nyilvántartásba vételétől függ, mivel erről semmiféle tájékoztatást nem kapott.

29 A Fővárosi Bíróság, miután úgy ítélte meg, hogy választ kell kapnia arra a kérdésre, hogy a területalapú támogatások esetén kizárólag az ENAR adatai tekinthetők-e hitelesnek, vagy hogy ebben az esetben a hatáskörrel rendelkező hatóság más bizonyítékokra is támaszkodhat vagy köteles támaszkodni, úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Értelmezhető-e az [1257/1999] rendelet 22. cikke, illetve a [817/2004] rendelet 68. cikke oly módon, hogy az [1257/1999] rendelet 22. cikkében meghatározott agrár-környezetgazdálkodási támogatás gyepgazdálkodási célprogramjai esetében a [817/2004] rendelet 68. cikke szerinti ENAR-adatbázisban lévő adatok ellenőrzését ki kell terjeszteni az élőállat-sűrűségi feltételt meghatározó területalapú támogatásokra is?

2) Értelmezhető-e a két fenti jogszabály oly módon, hogy ahol a támogatás feltétele az élőállat-sűrűség, de a támogatás nem állatalapú, ott is alkalmazni kell az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer keresztellenőrzéseit?

3) Értelmezhetőek-e úgy a fenti jogszabályok, hogy vizsgálhatja, illetve köteles vizsgálni a hatóság a területalapú támogatások megítélése során az ENAR-rendszertől függetlenül a támogatási feltételek tényleges meglétét?

4) A fenti jogszabályok értelmezése alapján milyen ellenőrzési kötelezettséget jelent az eljáró hatóságok számára a fenti közösségi jogszabályokban foglalt ellenőrzési,

illetve keresztellenőrzési kötelezettség? Szűkíthető-e ez az ellenőrzés kizárólag az ENAR-rendszerben foglaltak vizsgálatára?

5) Terheli-e a fenti jogszabályok alapján a tagállami hatóságot a támogatási feltételek vonatkozásában (pl. az ENAR bejelentési kötelezettségről) tájékoztatási kötelezettség? Ha igen, milyen módon és mértékben?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a második kérdésről

30 A kérdést előterjesztő bíróság első és második kérdése, amelyeket együttesen kell megvizsgálni, lényegében arra irányul, hogy az 1257/1999 rendelet 22. cikkén alapuló és az élőállat-sűrűségi feltételtől függő támogatások tekintetében e rendelkezés, valamint a 817/2004 rendelet 68. cikke lehetővé teszi-e a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára, hogy az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer adataival keresztellenőrzéseket végezzenek, és különösen azt, hogy az ENAR-hoz hasonló, a szarvasmarhafélék egyedeinek egységes azonosítására és nyilvántartására szolgáló országos rendszer adatbázisában szereplő adatokra támaszkodjanak.

31 Legelőször is meg kell jegyezni, hogy az 1257/1999 rendelet 37. cikkének (4) bekezdése lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a közösségi vidékfejlesztési támogatások megadását további vagy szigorúbb feltételekhez kössék, azzal a feltétellel, hogy az ilyen feltételek összhangban vannak az e rendeletben megállapított célkitűzésekkel és

követelményekkel. E tekintetben az említett rendelet 22. cikke többek között rögzíti, hogy támogatást nyújtanak a természeti környezet megőrzését szolgáló mezőgazdasági termelési módszerekhez, és hogy az ilyen támogatás elősegíti a gazdálkodás környezetbarát módon történő külterjessé tételét és az alacsony intenzitású legeltetési rendszerek keretében történő gazdálkodást.

32 A nemzeti szabályozásban az Érzékeny Természeti Területen található földterület gyepként történő hasznosítása céljából előírt élőállat-sűrűségi feltétel, amely a legelők növény- és állatvilága gazdagságának megőrzésére irányul, és amelyet az 1257/1999 rendelet 22. cikkén alapuló támogatások odaítélésére kell alkalmazni, ennélfogva összhangban van az e rendeletben megállapított célokkal és követelményekkel. Az ilyen feltétel az e támogatások igénybevételére vonatkozó, az említett rendelet 37. cikke (4) bekezdésének megfelelő jogosultsági feltételnek minősül.

33 Ezen túlmenően meg kell jegyezni, hogy a 817/2004 rendelet 68. cikke előírja, hogy az adminisztratív ellenőrzés teljes körű. E rendelkezés továbbá pontosítja, hogy ez utóbbi többek között szükség szerint az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszerből származó adatokkal végzett keresztellenőrzéseket is magában foglalja, és hogy ezen ellenőrzések a jogtalan támogatás-kifizetések elkerülése érdekében a támogatási intézkedés által érintett parcellákra és állatállományra irányulnak. E rendelet (38) preambulumbekezdéséből ezenfelül kitűnik, hogy az adminisztratív szabályoknak lehetővé kell tenniük a jobb adminisztrációt, felügyeletet és a vidékfejlesztési támogatás jobb ellenőrzését, és hogy az egyszerűség érdekében az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszert, amikor csak lehet, alkalmazni kell.

34 Ebből következik, hogy a tagállamok alkalmazhatják e 68. cikket az 1257/1999 rendelet 22. cikkén alapuló azon támogatásokra, amelyek az élőállat-sűrűségi feltételtől függnek, amennyiben ez utóbbi e támogatások igénybevételére vonatkozó, az említett rendelet 37. cikke (4) bekezdésének megfelelő jogosultsági feltételnek minősül.

Következésképpen az említett támogatások által érintett állatállományra irányuló keresztellenőrzéseket többek között szükség szerint az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszerből származó adatokkal együttesen kell végezni, amelyet a tagállamok a 817/2004 rendelet 67. cikke (1) bekezdése harmadik albekezdésének megfelelően vesznek igénybe.

35 Ezzel kapcsolatban a 817/2004 rendelet 66. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy az állatokat és a földterületeket az 1782/2003 rendelet 18. és 20. cikkének megfelelően kell azonosítani. Ez utóbbi rendelet 18. cikkének (2) bekezdése különösen előírja, hogy ezen integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer – a 92/102 irányelv és az 1760/2000 rendelet alapján – az állatok azonosítására és nyilvántartására létrehozott rendszert is magában foglalja.

36 Meg kell azonban jegyezni, hogy az 1782/2003 rendelet 156. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében e rendelet 18. cikkének (2) bekezdését a 2005-ös naptári év és az azt követő évek tekintetében benyújtott támogatási kérelmekre kell alkalmazni. Ennélfogva a korábban benyújtott kérelmeket illetően a 445/2002 rendelet 58. cikkének (4) bekezdését kell figyelembe venni, amely – a 817/2004 rendelet 66. cikke (4) bekezdésének szövegéhez hasonló megfogalmazással – a 3508/92 rendelet 5. cikkére utal, amely szintén az állatoknak a 92/102 irányelvvel és a 820/97 rendelettel összhangban létrehozott azonosítási és nyilvántartási rendszerére hivatkozik.

37 Az előző megfontolások összességére tekintettel az első és a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1257/1999 rendelet 22. cikkén alapuló és az élőállat-sűrűségi feltételtől függő támogatások tekintetében e rendelkezés, valamint a 817/2004 rendelet 68. cikke lehetővé teszi a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára, hogy az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer adataival keresztellenőrzéseket végezzenek, és különösen azt, hogy az ENAR-hoz hasonló, a szarvasmarhafélék egyedeinek egységes azonosítására és nyilvántartására szolgáló országos rendszer adatbázisában szereplő adatokra támaszkodjanak.

A harmadik és a negyedik kérdésről

38 A kérdést előterjesztő bíróság harmadik és negyedik kérdése, amelyeket szintén együttesen kell megvizsgálni, lényegében arra irányul, hogy az 1257/1999 rendelet 22. cikke és a 817/2004 rendelet 68. cikke lehetővé teszi-e a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára, hogy az említett 22. cikkben szereplő agrár-környezetgazdálkodási támogatás igénybevételére vonatkozó jogosultsági feltételek ellenőrzése során kizárólag az ENAR-hoz hasonló, a szarvasmarhafélék egyedeinek egységes azonosítására és nyilvántartására szolgáló országos rendszer adatait vizsgálják e támogatás megtagadása céljából, vagy éppen ellenkezőleg, e rendelkezések az említett hatóságokat más vizsgálatok lefolytatására is kötelezik, és arra kéri a Bíróságot, hogy adott esetben határozza meg e vizsgálatok jellegét.

39 Legelőször is az 1257/1999 rendelet 22. cikkében szereplő agrár-környezetgazdálkodási támogatás igénybevételére vonatkozó jogosultsági feltételek ellenőrzését illetően emlékeztetni kell arra, hogy a 817/2004 rendelet 68. cikke előírja, hogy az adminisztratív ellenőrzés teljes körű, és többek között szükség szerint az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszerből származó adatokkal végzett keresztellenőrzéseket is magában foglalja.

40 Ezen integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer jelentőségét többek között kiemeli a 817/2004 rendelet (38) preambulumbekezdése, amely kimondja, hogy ezen integrált rendszert, amikor csak lehet, alkalmazni kell. Hasonlóképpen, e rendelet 66. cikkének (1) és (4) bekezdése, valamint 67. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése szintén hivatkozik az említett integrált rendszerre, amely többek között a mezőgazdasági üzemben tartott állatok azonosítására szolgál. Amint a jelen ítélet 35. és 36. pontjából kitűnik, ugyanezen integrált rendszer többek között magában foglalja az állatok azonosítási és nyilvántartási rendszerét.

41 Meg kell továbbá jegyezni, hogy az állatok azonosítási és nyilvántartási rendszerének teljes mértékben hatékonynak és folyamatosan megbízhatónak kell lennie, oly módon, hogy lehetővé tegye a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára, hogy járvány esetén a lehető legrövidebb időn belül azonosítsák az állat származását, és azonnal elfogadják a szükséges intézkedéseket a közegészség bármiféle veszélyeztetésének

megelőzése érdekében (lásd a C-45/05. sz. Maatschap Schonewille-Prins ügyben 2007. május 24-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-3997. o.] 41. pontját). A folyamatos hatékonyság és megbízhatóság e követelményének való megfelelés érdekében az állattartók kötelesek nyilvántartásba vetetni a szarvasmarháikat az említett rendszer számítógépes adatbázisában.

42 Végezetül ebből az következik, hogy az állatok azonosítására és nyilvántartására szolgáló rendszer számítógépes adatbázisának az a célja, hogy biztosítsa ezen állatok valós időben történő hatékony nyomon követését, amely közegészségügyi okokból alapvető fontosságú (lásd a fent hivatkozott Maatschap Schonewille-Prins ügyben hozott ítélet 50. pontját). Ezen adatbázisnak ennélfogva teljesen megbízhatónak kell lennie. Következésképpen az említett adatbázis önmagában alkalmas annak igazolására, hogy teljesülnek az érintett támogatás igénybevételére vonatkozó olyan jogosultsági feltételek, mint az élőállat-sűrűségi feltétel.

43 Az előző megfontolások összességére tekintettel a harmadik és a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1257/1999 rendelet 22. cikke és a 817/2004 rendelet 68. cikke lehetővé teszi a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára, hogy az említett 22. cikkben szereplő agrár-környezetgazdálkodási támogatás igénybevételére vonatkozó jogosultsági feltételek ellenőrzése során kizárólag az ENAR-hoz hasonló, a szarvasmarhafélék egyedeinek egységes azonosítására és nyilvántartására szolgáló országos rendszer adatait vizsgálják e támogatás megtagadása céljából, anélkül hogy szükségszerűen más vizsgálatokat is le kellene folytatniuk.

Az ötödik kérdésről

44 A kérdést előterjesztő bíróság ötödik kérdése lényegében arra irányul, hogy az 1257/1999 rendelet 22. cikke és a 817/2004 rendelet 68. cikke előírja-e a nemzeti hatóságok számára az e 22. cikkben szereplő és az élőállat-sűrűségi feltételtől függő agrár-környezetgazdálkodási támogatás igénybevételének jogosultsági feltételeire

vonatkozó tájékoztatási kötelezettséget, és arra kéri a Bíróságot, hogy adott esetben határozza meg e kötelezettség jellegét és terjedelmét.

45 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az 1257/1999 rendelet 22. cikke, a 817/2004 rendelet 68. cikke és e rendeletek egyetlen más rendelkezése sem ír elő ilyen kötelezettséget a nemzeti hatóságok számára.

46 A 796/2004 rendelet 16. cikke (3) bekezdésének második albekezdéséből azonban kitűnik, hogy az „állatállomány-alapú" támogatások iránti kérelmekre alkalmazandó feltételeket illetően a tagállamok bevezethetnek olyan rendszert, amely lehetővé teszi a mezőgazdasági termelők számára, hogy kérelmet nyújtsanak be az összes olyan állat tekintetében, amelyek az ENAR-hoz hasonló, a szarvasmarhafélékre vonatkozó számítógépes adatbázisban szereplő adatok alapján jogosultak az érintett támogatásra. E rendelkezés kifejti, hogy ebben az esetben a tagállamoknak kell megtenniük a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a mezőgazdasági termelő tudatában legyen annak, hogy a szarvasmarhafélék azonosítására és nyilvántartására szolgáló rendszerben nem megfelelően azonosított vagy nyilvántartott állat szabálytalannak talált állatnak minősül, amely az érintett támogatás csökkentéséhez vagy az abból való kizáráshoz hasonló joghatásokat válthat ki.

47 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az Európai Unió Alapjogi Chartájának 20. cikkében kimondott egyenlő bánásmód és hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve megköveteli, hogy a hasonló helyzeteket ne kezeljék eltérő módon, és hogy az eltérő helyzeteket ne kezeljék azonos módon, kivéve ha az ilyen bánásmód objektíven igazolható (lásd többek között a C-354/95. sz., National Farmers' Union és társai ügyben 1997. július 17-én hozott ítélet [EBHT 1997., I-4559. o.] 61. pontját, a C-152/09. sz. Grootes-ügyben 2010. november 11-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-11285. o.] 66. pontját, valamint a C-236/09. sz., Association belge des Consommateurs Test-Achats és társai ügyben 2011. március 1-jén hozott ítélet [EBHT 2011., I-773. o.] 28. pontját).

48 A jelen esetben meg kell állapítani, hogy azok a mezőgazdasági termelők, akik az 1257/1999 rendelet 22. cikkében szereplő és az élőállat-sűrűségi feltételtől függő támogatás elnyerése céljából kérelmet nyújtottak be, és azok, akik „állatállomány-alapú" támogatás iránti kérelmet nyújtottak be, hasonló helyzetben vannak azon lehetséges joghatások tekintetében, amellyel az ENAR-hoz hasonló, a szarvasmarhafélék azonosítására és nyilvántartására szolgáló rendszerben való azonosítás elmaradása vagy nem megfelelő nyilvántartása járhat.

49 Az utóbbi mezőgazdasági termelőkhöz hasonlóan ugyanis azokat a mezőgazdasági termelőket, akik az 1257/1999 rendelet 22. cikkében szereplő és az élőállat-sűrűségi feltételtől függő támogatás elnyerése céljából kérelmet nyújtottak be, és akik nem tartják be a szarvasmarhafélék azonosítására és nyilvántartására vonatkozó szabályokat, ugyanazok a joghatások fenyegetik, mivel – amint a jelen ítélet 43. pontjából kitűnik – a nemzeti hatóságok az e támogatás igénybevételére vonatkozó jogosultsági feltételek, többek között az élőállat-sűrűségi feltétel ellenőrzése során támaszkodhatnak kizárólag az ENAR-hoz hasonló, a szarvasmarhafélék egyedeinek egységes azonosítására és nyilvántartására szolgáló országos rendszerben szereplő adatokra az említett támogatás megtagadása céljából.

50 E körülmények között ellentétes lenne az egyenlő bánásmód elvével, ha eltérően kezelnék azon mezőgazdasági termelők helyzetét, akik az 1257/1999 rendelet 22. cikkében szereplő és az élőállat-sűrűségi feltételtől függő támogatás elnyerése céljából nyújtottak be kérelmet, illetve azokét, akik „állatállomány-alapú" támogatás iránt nyújtottak be kérelmet, és kizárólag ez utóbbi mezőgazdasági termelők lennének jogosultak tájékoztatást kapni a nemzeti hatóságoktól arra vonatkozóan, hogy a szarvasmarhafélék azonosítására és nyilvántartására szolgáló rendszerben nem azonosított vagy nem megfelelően nyilvántartott állat szabálytalannak talált állatnak minősül, ami az érintett támogatás csökkentéséhez vagy az abból való kizáráshoz hasonló joghatásokat válthat ki. Egyébiránt ezen eltérő bánásmód nem igazolható objektíven.

51 Az előző megfontolások összességére tekintettel az ötödik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1257/1999 rendelet 22. cikke és a 817/2004 rendelet 68. cikke – a 796/2004 rendelet 16. cikkére tekintettel értelmezve – előírja, hogy – amennyiben az e 22. cikkben szereplő és az élőállat-sűrűségi feltételtől függő agrár-környezetgazdálkodási támogatás igénybevételére vonatkozó jogosultsági feltételek ellenőrzése céljából kizárólag az ENAR-hoz hasonló, a szarvasmarhafélék egyedeinek egységes azonosítására és nyilvántartására szolgáló országos rendszerben szereplő adatokat vizsgálják – tájékoztatási kötelezettség terheli a nemzeti hatóságokat e jogosultsági feltételekre vonatkozóan, amely abban áll, hogy az e támogatással érintett mezőgazdasági termelőt tájékoztatni kell arról, hogy az ezen országos rendszerben nem azonosított vagy nem megfelelően nyilvántartott állat szabálytalannak talált állatnak minősül, ami az érintett támogatás csökkentéséhez vagy az abból való kizáráshoz hasonló joghatásokat válthat ki.

A költségekről

52 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A 2003. szeptember 29-i 1783/2003/EK tanácsi rendelettel módosított, az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalapból (EMOGA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról, valamint egyes rendeletek módosításáról, illetve hatályon kívül helyezéséről szóló, 1999. május 17-i 1257/1999/EK rendelet 22. cikkén alapuló és az élőállat-sűrűségi feltételtől függő támogatások tekintetében e rendelkezés, valamint az 1257/1999 rendelet alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2004. április**

29-i 817/2004/EK rendelet 68. cikke lehetővé teszi a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára, hogy az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer adataival keresztellenőrzéseket végezzenek, és különösen azt, hogy a szarvasmarhafélék egyedeinek egységes azonosítására és nyilvántartására szolgáló magyar rendszerhez (Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer) hasonló, a szarvasmarhafélék egyedeinek egységes azonosítására és nyilvántartására szolgáló országos rendszer adatbázisában szereplő adatokra támaszkodjanak.

2) A módosított 1257/1999 rendelet 22. cikke és a 817/2004 rendelet 68. cikke lehetővé teszi a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára, hogy az említett 22. cikkben szereplő agrár-környezetgazdálkodási támogatás igénybevételére vonatkozó jogosultsági feltételek ellenőrzése során kizárólag a szarvasmarhafélék egyedeinek egységes azonosítására és nyilvántartására szolgáló magyar rendszerhez hasonló, a szarvasmarhafélék egyedeinek egységes azonosítására és nyilvántartására szolgáló országos rendszer adatait vizsgálják e támogatás megtagadása céljából, anélkül hogy szükségszerűen más vizsgálatokat is le kellene folytatniuk.

3) Az 1257/1999 rendelet 22. cikke, valamint a 817/2004 rendelet 68. cikke – az 1782/2003 rendelet által előírt kölcsönös megfeleltetés, moduláció, valamint integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2004. április 21-i 796/2004/EK bizottsági rendelet 16. cikkére tekintettel értelmezve – előírja, hogy – amennyiben a fenti 22. cikkben szereplő és az élőállat-sűrűségi feltételtől függő agrár-környezetgazdálkodási támogatás igénybevételére vonatkozó jogosultsági feltételek ellenőrzése céljából kizárólag a szarvasmarhafélék egyedeinek egységes azonosítására és nyilvántartására szolgáló magyar rendszerhez hasonló, a szarvasmarhafélék egyedeinek egységes azonosítására és nyilvántartására

szolgáló országos rendszerben szereplő adatokat vizsgálják – tájékoztatási kötelezettség terheli a nemzeti hatóságokat e jogosultsági feltételekre vonatkozóan, amely abban áll, hogy az e támogatással érintett mezőgazdasági termelőt tájékoztatni kell arról, hogy az ezen országos rendszerben nem azonosított vagy nem megfelelően nyilvántartott állat szabálytalannak talált állatnak minősül, ami az érintett támogatás csökkentéséhez vagy az abból való kizáráshoz hasonló joghatásokat válthat ki.

Aláírások